سرطان پروستات

در میان انواع سرطانهای بافتها و نسوج مختلف بدن، سرطان پروستات از نظر شیوع فراوانی یکی از شایعترین سرطانهاست، اگر چه از جمله سرطانهایی است که غالباً رشدی بسیار کند آهسته دارد. سرطان پروستات به یکی از اشکال سه گانه زیر آشکار می شود :سلولهای سرطانی ممکن است توده سلولی با رشد آهسته در پروستات به وجود آورند که تهدید کننده جدی نیست در بیشتر موارد در زمان حیات مخفی است و پس از مرگی که به علل دیگری روی میدهد در کالبد شکافی تشخیص داده میشود، در برخی موارد سلولهای سرطانی غدهای در نسج خود پروستات تشکیل میدهند و در بیشتر موارد سرطان ممکن است در نقطه های دورتر از پروستات، در درون غدد لنفاوی اطراف و یا در بخشهای دیگر بدن از طریق دستگاه گردش خون انتشار یابد .

علل ایجاد سرطان پروستات:

هرچند علت یا علل قطعی در ایجاد این سرطان موجود نیست ولی احتمالی می رود موارد زیر در ایجاد این سرطان دخیل باشند:

۱. تغذیه: میزان چربی مواد غذایی یکی از عواملی است که میتواند در ایجاد سرطان پروستات دخیل باشد. مصرف زیاد چربی با ایجاد تغییر در متابولیسم کلسترول و استروئید، شانس بروز سرطان را افزایش میدهد. چربی مواد غذایی بیشتر از انواع چربیهای اشباع شده و جامد باشد، احتمال پیدایش سرطان پروستات بیشتر خواهد بود. مصرف زیاد گوشت قرمز، احتمال ابتلا به این بیماری را دو تا سه برابر افزایش می دهد. از طرف دیگر،مصرف میوهها، سبزیها و فیبرهای غذایی احتمال پیدایش سرطان پروستات را کاهش میدهد.
۲. سابقه خانوادگی: سابقه فامیلی میتواند یکی از فاکتورهای خطر سازی برای سرطان پروستات در بستگان درجه اول باعث افزایش احتمال ابتلاء به این سرطان به میزان دو برابر خواهدشد.
۳. عوامل شغلی: تماس با عوامل شغلی و محیطی شانس بروز سرطان را بیشتر میکند، شغلهایی که شانس بروز سرطان را بیشتر میکنند شامل کارگرانی میشود که با کودهای، الستیک و نساجی سر و کار دارند؛ تماس با بطریهای حاوی کادمیوم و ویروسها نیز احتمال ابتلا را افزایش می دهد.

علائم سرطان پروستات چیست؟

سرطان پروستات میتواند بدون علائم خاصی باشد و فقط در بررسی های غربالگری تشخیص داده شود ولی با بزرگ شدن توده سرطانی، بر حسب محل و اندازه آن در گستردگی تومور میتواند عالئم مختلفی داشته باشد. در صورتی که تومور مجرای دفع ادرار را تحت تاثیر قرار دهد، اختلال دفع ادرار به صورت کاهش قطر و فشار ادرار و تکرر ادرار و قطره قطره شدن ادرار بروز خواهد کرد. گاه بیمار دچار شب ادراری و درد هنگام دفع ادرار یا بی اختیاری ادرار خواهد شد. درگیری رشته های عصبی در لگن میتواند باعث ناتوانی جنسی گردد. ممکن است بیمار از درد لگن، کمر و پا شاکی باشد. در موارد پیشرفته تر که بیماری به استخوان ها نیز سرایت کرده است، دردهای استخوانی نیز به عالئم بیماری اضافه می گردد.

روش های درمانی سرطان پروستات

پرتودرمانی (Radiotherapy)

پرتو درمانی یک شیوه درمانی موضعی است که ناحیه خاصی از بدن را تحت تاثیر قرار می‌دهد. استفاده از پرتو برای کشتن سلول‌های سرطانی به عنوان اولین درمان یا بعد از عمل سرطان پروستات انجام می‌شود. این روش درد استخوان ناشی از سرایت سلول‌های سرطانی را نیز کاهش می‌دهد. در پرتودرمانی داخلی، ساچمه‌های کوچک رادیواکتیو که در اندازه یک دانه برنج هستند به پروستات وارد می‌شوند. با توجه به اینکه کدام قسمت بدن تحت پرتودرمانی قرار می‌گیرد، عوارض جانبی آن می‌تواند متفاوت باشد. برای مثال استفاده از این روش در ناحیه سر، منجر به ریزش مو خواهد شد. بیمارانی از این شیوه درمانی در سایر قسمت‌های بدن استفاده می‌کنند، دچار ریزش مو نخواهند شد

عمل جراحی سرطان پروستات

عمل جراحی زمانی مورد توجه قرار می‌گیرد که سرطان به دیگر نقاط بدن سرایت نکرده باشد. با خارج کردن بافت آلوده، امکان پیشرفت بیماری گرفته خواهد شد. البته برای بالا بردن میزان موفقیت جراحی، متخصص ممکن است قبل یا بعد از جراحی از شیوه‌های دیگری مانند شیمی درمان و پرتو درمانی نیز استفاده کند. جراحی به دو صورت لاپاراسکوپی و پروستاتکتومی باز انجام خواهد شد.

هورمون درمانی (Hormone Therapy)

هورمون درمانی می‌تواند غده‌های سرطانی را کوچکتر کرده و جلوی رشد سرطان را بگیرد اما تا زمانی که به تنهایی استفاده شود، نمی‌تواند سرطان را به کلی حذف کند. این تکنیک درمانی از سه طریق به درمان و کنترل سرطان پروستات کمک می‌کند

(chemotherapy) شیمی درمانی

در شیمی درمانی همه سلول‌های سرطانی در سرتاسر بدن از بین خواهند رفت. داروهای شیمی درمانی نمی‌توانند سلول‌های غیرطبیعی را از طبیعی تشخیص دهند. به همین دلیل همه سلول‌های بدن تحت تاثیر قرار می‌گیرند. برخی از سلول‌ها نسبت به این داروها واکنش شدیدتری از خود نشان می‌دهند. این شیوه درمانی زمانی استفاده می‌شود که سرطان به بافت‌های دیگر سرایت .کرده و سرطان به هورمون درمانی پاسخ نمی‌دهد

پیشگیری:

سرطان پروستات هم مانند سایر سرطانها در صورتی که در مراحل اولیه تشخیص داده و درمان شود، میتواند به بهبود کامل بیانجامد. در تمام مردان بالای 50سال که بیماری مهمی ندارند باید سالانه معاینه پزشکی کامل از نظر وجود سرطان پروستات انجام شده و آزمایش خون جهت اندازه گیری پروتئین PSA در خون آن ها صورت پذیرد .میزان این پروتئین که در پروستات به طور طبیعی ساخته میشود، در خون بیماران مبتلا به سرطان پروستات افزایش می یابد. از این رو با اندازه گیری آن در خون تا میزان قابل توجهی میتوان به تشخیص زودرس سرطان پروستات دست یافت. علل دیگری مثل عفونت پروستات و بزرگ شدن خوش خیم پروستات هم میتوانند باعث افزایش این پروتئین گردند این عوامل با معاینه دقیق و آزمایشهای تکمیلی از سرطان پروستات افتراق داده می شوند .در مردانی که سابقه این بیماری در خانواده آن ها وجود دارد، این آزمایش ها باید از ۴۰ سالگی آغاز گردند .توصیه می شود در رژیم غذایی روزانه تا حد امکان از گوشت کم چرب استفاده شود و کارگران در محیط کار از وسائل حفاظتی به طور دقیق استفاده کنند.